

SULYOK VINCE

Szarvas az erdőn

Az 1956 őszén hazájukból elmenekülni
kényszerültek emlékének

*Éjszaka bokrai verik a testem tépik agancsom
köszörült kések kőéle a szikla fölsebzi a térdem
rohanó karcsú patáim alól szügyemig ver a hó föl
oldalaimig hátam magasáig csillagpor a szőröm
szúrós hósziklák közt úszom fujtat a mellem
ellenséges fák gyilkos táj állnak utamba
szemeimben a kín szemeimből a könny foly számból a vérhab
jaj mért bántotok így kiket ifjan égve szerettem
menekülésemben - -*

*Remegve megállok a sziklás szirten gőzöl a testem
senki mögöttem rég már magam elől futok egyre
hova lettek a drága társak holtak kiabáltak a puskáák
piros vérüket látom folyton a halált szemeikben
szelíden hulltak a hóra az őzek haraggal a vének
bűszke agancsát égnek emelve megannyi fizarvas - -*

*Lámpáival lent messze a völgy csak a szél zajog itt fent
soha már a barátok nem csörtetnek utánam az erdőn
soha boldog nem lehetek többé már a magány meg a bánat
gyül csak bennem s farkasokat hallok csak a tájon
jéggé válik a víz a számban amikor innék
hóvá dérré és zúzmarává a fű ha ennék
szerelem holdas tisztáisi s a szép karcsú őzek
s tavaszi erdők nyári erdők jaj hova lettek
befagyott patakok jege alól tágra kerekített
kocsányszemekkel halak merednek rám ijesztőn
s a fák is mint kifolyt iszonyatos halott szemet
adják ágról ágra egymás feje fölött tovább
a téli holdat - -*

Oslo, 1958.

Könyörgés

*A Semmi örvénye előtt
a megsemmisülés felém gomolygó
ködei közepette
mikor az élet partjai
megbillennek s alámerülnek
s az Idő mint síkos gerenda
kicsúszik görcsös ujjaim közül –
a búcsúzás pillanatában
amikor elváltozom a halálnak:
legyen egy kéz jelen
szorítson és simítson
úgy segítsen
kísérjen át az elmúlásba*

*legyen egy kéz jelen
adassék ennyi irgalom nekem!*

Gulliverként lekötözött hazánk

Dobos Lászlónak szeretettel

*Szédülés fog el, valahányszor
arra riadok, arra gondolok:
mi veszett el, mit raboltak el tőled,
tőlem, mitőlünk
– s micsoda hazugsággal, csalárdsággal! –
a falkában ránytört hiénanépek,
s hogy mért folyik, mért folyhat
egyre tovább, ma is még,
a fosztogatás, az elhazudás...*

*Szív, agy és akarat
hiába fogna össze ellenük?
Gulliverként lekötözött hazánk
talpra állni sosem bír?*

Mert hisz fel nem áll
(szívszorongva nézzük!)
a földre taposott mióta már!
Rontás szakadt ránk? Átok? Százados?

Nújtsd a kezed
s nyúlj te is más kezek után!
Álljunk egymás vállát karolva!
Együtt könnyebben elviselhető
a kín, a fantomfájdalom...
Álljuk hát körül együtt
ami a Múltból megmaradt
s tanuljuk meg egyet akarni,
s akarásunk holnapra se lohadjon,
de tudjunk (ha mást tenni nem tudunk)
konokan várni, várni,
Fortuna felénk fordultát kivárni!
Oslo, 1995.

Post festum

Jöttem hosszú útról
hogy együtt ünnepeljek itt azokkal,
akik titeket
még mindig ünnepelnek,
akik még mindig emlékeznek rátok –
de néhány napot késtem:
az ünnepségeknek már vége.
Emlékműveteken november
szele rázza a kegyelet
megfonnyadt virágszárait
s az összedrótózott koszorúkat.
A tömeg pedig hazament
(ha ugyan tömeg
gyűlt volt össze itt még
ezen a sokadik évfordulón is,
hősi napjaitoktól
ennyire távol az időben).

*E délelőttön egyedül
hajtok hát fejet itt,
elárvult emlékművetek előtt –
s már megyek is, örök bujdosó,
vissza messzi norvég világom
havakkal-faggyal télbe forduló
idegen hegyei közé.*

Budapest, 1994. őszén.

Hiábavalóság halottai

*Összetört ifjú arcok rózsaszírmái,
szétzúzott virágéletek:*

*fiatal mosolyotokból mi lett?
reménykedésekből mi lett?
hősiességekből mi lett?*

*Meghasadt kristályú szivek,
szétroncsolt tiszavirág-életek:*

*lúgként maró kínatokból mi lett?
sikolyaitokból mi lett?
könnyetektől, véretektől mi lett?*

Hiábavaló volt halálotok...

*Ellenetek szavaznak a túlélők,
kik habzsolva és tülekedve,
harácsolva s bőfögvá élnek!*

*Elfolyt szemetek nedves fénye,
lehervadt nyelvetekről a szó,
torzult grimasszá fagyott nevetétek,
testetek piros palotája
porrá omolt, kifakult csonthalommá,
s elúszik emléketek is
tetőtlen évek csilló magasában,
mert könnyörtelen étvágyával
fölfal, fölemészt titeket
mindenestül a burjánozva nővő élet...*

*Csak ifjú orcátok szomorúsága
nem fogyatkozik: mindörökké
ott ragyog a hold fényének fehér havában,
s ott csapong sóhajotok is az őszi szélben,
susog alatt a fák közt s fölszáll,
zúg gyermekhangok kórusaként tisztán, távol
a jégmagányú, csillagszikerás mindenségben.*

